

Bruxelles, 14. ožujka 2022.
(OR. en)

6825/22

CO EUR-PREP 7
POLGEN 31
ECOFIN 186
SOC 119
EMPL 79
UEM 35
COMPET 132
ENV 177
RECH 110
ENER 76
JAI 283

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Europski semestar – objedinjeno izvješće za 2022.

Za delegacije se u prilogu nalazi objedinjeno izvješće koje je predsjedništvo pripremilo o zaključcima Vijeća o Godišnjem pregledu održivog rasta 2022., Izvješću o mehanizmu upozoravanja, Prijedlogu zajedničkog izvješća o zapošljavanju i Preporuci za europodručje. U tom su dokumentu u obzir uzeti i povezani zaključci Vijeća i rasprave održane u različitim sastavima Vijeća u vezi s europskim semestrom 2022. tijekom prve faze.

Treba naglasiti da je objedinjeno izvješće za 2022. izrađeno na temelju rasprava održanih u različitim sastavima Vijeća i da se odnosi na dokumente u okviru europskog semestra koji su izrađeni i objavljeni prije nego što su se mogli procijeniti i uzeti u obzir učinci situacije koja je nastala zbog vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu.

Komisija je 24. studenoga 2021. donijela „jesenski paket” za europski semestar 2022., koji je obuhvaćao:

- Godišnji pregled održivog rasta 2022.¹, u kojem je utvrđena strategija za ekonomsku politiku i politiku zapošljavanja za EU, kako bi iz krize uzrokovane bolešću COVID-19 izašao snažniji te kako bi Europa postala zelenija i digitalnija, u skladu s četirima dimenzijama konkurentne održivosti;
- Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2022.², u kojem je preporučeno da bi se u 12 država članica u 2022. trebalo provesti detaljno preispitivanje kako bi se utvrdile moguće makroekonomske neravnoteže i procijenilo koliko su ozbiljne;
- Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju³, u kojem je analizirano stanje u području zapošljavanja i socijalnih pitanja u Europi te su istaknuta područja u kojima je postignut napredak, kao i ona u kojima je potrebno učiniti više;
- Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja (Preporuka za europodručje)⁴, u kojoj je državama članicama europodručja za razdoblje 2022. – 2023. preporučeno da poduzmu mjere pojedinačno, provedbom svojih planova za oporavak i otpornost, i zajednički u okviru Euroskupine.

Gospodarska perspektiva predstavljena u Godišnjem pregledu održivog rasta 2022. temelji se na Komisijinoj jesenskoj gospodarskoj prognozi iz studenoga 2021. U Godišnjem pregledu održivog rasta 2022. izneseni su dokazi da naponi uloženi u otklanjanje neposrednih posljedica šoka uzrokovane bolešću COVID-19 ostvaruju rezultate. Očekivalo se da će u 2021. BDP u europodručju i EU-u porasti za 5,0 %. S obzirom na to da je gospodarstvo EU-a s oporavka prešlo na rast, čemu doprinose bolje stanje na tržištu rada, povoljni uvjeti financiranja i brza provedba Mehanizma za oporavak i otpornost, predviđeno je da će rast realnog BDP-a u EU-u iznositi 4,3 % u 2022. i 2,5 % u 2023. Stopa nezaposlenosti nastavila se smanjivati, iako je i dalje neznatno iznad razine zabilježene prije krize. Inflacijski pritisci povećali su se zbog rasta cijena energije i poremećaja u lancu opskrbe. Nesigurnost i rizici i dalje su visoki, što se odnosi i na razvoj pandemije u EU-u i izvan njega.

¹ 14145/21.

² 14143/21.

³ 14267/21.

⁴ 14146/21.

U Godišnjem pregledu održivog rasta 2022. preporučeno je da se gospodarska aktivnost sve više usklađuje s četirima dimenzijama konkurentne održivosti, a to su održivost okoliša, produktivnost, pravednost i makroekonomska stabilnost, te da te četiri dimenzije ne bi trebalo promatrati odvojeno jer se one međusobno nadopunjuju.

Stoga bi europski program gospodarskih, socijalnih i okolišnih politika trebao osigurati da sve razine vlasti, poduzeća, socijalni partneri i kućanstva dosljedno doprinose ostvarenju naših ciljeva povezanih sa zelenom i digitalnom tranzicijom, kao i ciljeva zapošljavanja, razvoja vještina i smanjenja siromaštva koji su utvrđeni u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava, te istodobno osigurati stabilnost našeg gospodarstva, neometano funkcioniranje jedinstvenog tržišta i društvo u kojem nitko nije zapostavljen.

U Godišnjem pregledu održivog rasta ponovno je istaknuto da je europski semestar ustaljen okvir za koordinaciju ekonomskih politika i politika zapošljavanja država članica te da će se ta uloga nastaviti i u fazi oporavka i pri ostvarivanju napretka u usporednoj tranziciji. U Komunikaciji su ukratko navedene i glavne značajke ciklusa europskog semestra 2022. te su objašnjene glavne promjene u odnosu na prethodne cikluse, uzimajući u obzir potrebu za prilagodbom postupcima u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.

Zbog datuma objave jesenskog paketa, na sastanku Vijeća za zapošljavanje i socijalna pitanja u prosincu nije održana uobičajena razmjena mišljenja o Godišnjem pregledu održivog rasta.

Kao i prethodnih godina, Vijeće za ekonomske i financijske poslove usvojilo je (18. siječnja 2022.) Zaključke o Godišnjem pregledu održivog rasta 2022.⁵. Vijeće je pozdravilo gospodarske prioritete iznesene u Godišnjem pregledu održivog rasta 2022., kao i daljnju usmjerenost na konkurentnu održivost u skladu s europskim zelenim planom. Složilo se da su četiri dimenzije koje se međusobno nadopunjuju (održivost okoliša, produktivnost, pravednost i makroekonomska stabilnost) i dalje važne za ostvarivanje cilja EU-a da prijeđe na održiv, otporan i uključiv gospodarski model.

⁵ 5365/22.

Uzimajući u obzir snagu oporavka i razinu neizvjesnosti, Vijeće je smatralo da bi odgovor fiskalne politike država članica trebao ostati prilagodljiv kako bi se moglo reagirati na razvoj pandemije. Pozvalo je države članice, koje s opće fiskalne potpore prelaze na ciljane mjere politike, da redovito preispituju upotrebu, učinkovitost i primjerenost mjera potpore te da ih prema potrebi budu spremne prilagoditi okolnostima koje se mijenjaju, uz istodobno očuvanje fiskalne održivosti u srednjoročnom razdoblju.

Vijeće je prepoznalo potencijal Mehanizma za oporavak i otpornost da doprinese gospodarskom oporavku i unapređivanju snažnog i održivog rasta EU-a, kao i njegovu ulogu u postizanju otpornog, zelenog i digitalnog gospodarstva EU-a. Stoga je pozvalo na pravodobnu, potpunu i učinkovitu provedbu planova za oporavak i otpornost, kojima se odgovara na širok raspon gospodarskih izazova utvrđenih tijekom proteklih godina, ali i na kontinuiran nadzor ekonomskih politika EU-a, što uključuje pomno praćenje rizika u nastajanju.

Vijeće je istaknulo veliku važnost multilateralnog nadzora i bliske koordinacije politika, kao i transparentnog dijaloga između Komisije i država članica u svim fazama europskog semestra i Mehanizma za oporavak i otpornost.

Vijeće je u Zaključcima o Izvješću o mehanizmu upozoravanja⁶ od 18. siječnja 2022. pozdravilo Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2022., kojim započinje jedanaesti godišnji ciklus, i općenito se složilo s Komisijinom horizontalnom analizom razvoja makroekonomskih neravnoteža u EU-u i unutar europodručja te novih rizika. Prepoznalo je činjenicu da je pandemija privremeno utjecala na vanjske račune, ali nije iz temelja promijenila obrasce kretanja tekućeg računa koji su postojali dugo prije pandemije.

⁶ 5339/22.

U to je izvješće i dalje bila uključena procjena mogućih posljedica krize na makroekonomsku stabilnost i razvoj postojećih makroekonomskih neravnoteža u budućnosti. Vijeće je to pozdravilo jer je to posebno važno s obzirom na znatnu neizvjesnost u pogledu svih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, zbog čega je potreban oprez u donošenju zaključaka o neravnotežama na temelju podataka iz prognoza.

Budući da Mehanizam za oporavak i otpornost pruža priliku EU-u da podupre oporavak i iz krize iziđe snažan i otporan, Vijeće je pozvalo na osiguravanje primjerenih odgovora politika kako bi se riješio problem neravnoteža te povećali produktivnost i potencijal za rast, kao i konkurentnost gospodarstva EU-a.

Vijeće je 21. veljače 2022. odobrilo Zaključke o aspektima zapošljavanja iz Preporuke o ekonomskoj politici europodručja⁷. Vijeće je preporučilo da države članice europodručja poduzmu mjere pojedinačno, među ostalim provedbom svojih planova za oporavak i otpornost, i zajednički u okviru Euroskupine, te nastave upotrebljavati i koordinirati nacionalne fiskalne politike u svim državama članicama kako bi se učinkovito podržao održiv i uključiv oporavak. Države članice europodručja trebale bi očuvati prilagodljivost fiskalne politike kako bi mogle reagirati u slučaju ponovne pojave pandemijskih rizika. Državama članicama preporučeno je da, čim to gospodarski uvjeti dopuste, provedu fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja.

Vijeće je 14. ožujka 2022. odobrilo Zaključke o Godišnjem pregledu održivog rasta i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2022.⁸ Ministri i ministrice pozdravili su gospodarski odgovor Unije, među ostalim putem privremene potpore radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) i instrumenta za oporavak Next Generation EU, te činjenicu da su dotad doneseni planovi za oporavak i otpornost uključivali znatne reforme i ulaganja u područjima zapošljavanja, vještina i socijalnih politika.

⁷ 5461/22.

⁸ 6473/22.

Vijeće je pozdravilo Prijedlog Komisije za zajedničko izvješće o zapošljavanju za 2022. i njegovu veću usmjerenost na načela europskog stupa socijalnih prava, kao i uključivanje glavnih ciljeva i revidiranih glavnih pokazatelja pregleda socijalnih pokazatelja u prijedlog u okviru europskog semestra, u skladu s Izjavom iz Porta⁹.

Ministri i ministrice pozvali su države članice da u svojim nacionalnim programima reformi uzmu u obzir prioritete Godišnjeg pregleda održivog rasta i zaključke Zajedničkog izvješća o zapošljavanju te da pojačaju napore za provedbu načela europskog stupa socijalnih prava. Naposljetku, Vijeće je potaknulo Komisiju da u okviru europskog semestra prati učinke zelene i digitalne tranzicije na zapošljavanje i društvo.

Ministri i ministrice nadležni za zapošljavanje i socijalna pitanja, okoliš i istraživanja održali su na inicijativu predsjedništva tematske rasprave o pitanjima povezanim s europskim semestrom.

Ministri i ministrice održali su raspravu na sastanku Vijeća za zapošljavanje i socijalna pitanja 14. ožujka 2022.

Vijeće za okoliš održalo je 17. ožujka 2022. tematsku raspravu o europskom semestru.

Uvažavajući parlamentarnu dimenziju europskog semestra, predsjedništvo i Europski parlament zajednički su organizirali parlamentarni tjedan europskog semestra 2022. (15. i 16. ožujka 2022.) u kontekstu EU-ova gospodarskog upravljanja iz parlamentarne perspektive.

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>